

DAGITI PAMUNGANAYAN TI PAMATAUDAN TI PAMILIA

Maysa a pakadagupan ti napateg nga impormasion para kadagiti Pamataudan a Pamilia ti DHS

*DHS - Dept. of Human Services (Departamento Dagiti Serbisyo iti Tao)	*SW-Social Worker (Trabahador ti Kagimungan)
*GAL-Guardian Ad Litem (Ad Litem ti Agay-aywan)	*FC- Foster Custody (Foster a Panangaywan)
*SSA - Social Service Assistant (Katulong iti Serbisyo iti Kagimungan)	*CWS-Child Welfare Services (Dagiti Serbisyo iti Pagimbagan ti Ubing)
*CASA- Court Appointed Special Advocate (Dinutukan ti Korte nga Espesyal a Mangudur-as)	
*PC = Permanent Custody (Permanente a Panangaywan)	*Ubing - Ubing iti panangaywan ti DHS wenna permanente a panangaywan a naited iti panangtaripatom
	*CA/N Child Abuse & Neglect (Pannakaabusar ken Pannakabaybay-a ti Ubing)
*RCG - Resource Caregiver (Pamataudan ti Mangipapaay iti Taripato)	

Topiko	Impormasion
Warm Line – Pamataudan ti Impormasion	<p>Ti Warm Line ket a numero a mabalinmo a tawagan para iti impormasion, reperal, ken suporta iti telepono. Addaanda kadagiti listaan dagiti pamataudan iti komunidad (sidadaan met on-line iti www.FamilyProgramsHawaii.org), dagiti suporta a grupo, ken gundaway a panagsanay para kadagiti pamataudan a pamilia.</p> <p>Tawagan ti (808) 545-1130 (Oahu) wenna 1-866-545-0882 (Libre para kadagiti Kabangibang nga Isla), 7 nga aldaw tunggal lawas manipud 8:30am – 10pm wenna Ag-email:</p> <p>WarmLine@FamilyProgramsHawaii.org</p>
Mobile App ti Hawaii Foster Care Connections	<p>Ti Hawaii Foster Care Connections a Mobile Application ket maysa a lugar a makakonekta dagiti Pamataudan a Pamilya kadagiti makatulong a suporta a serbisio, dagiti pamataudan ti komunidad, ken tunggal maysa. Sidadaan iti iPhone ken kadagiti Android phone.</p>
Dagiti Tawag Kalpasan-ti-Oras-ti-Trabaho	<p><u>911 (Pulis/Bumbero/Ambulansia):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Dagiti emerhensia a kas iti medikal wenna dagiti delikado a situasion ti krisis Ireport dagiti insidente a saan a makontrol <p><u>Hotline ti Panagabuso ken Panangbaybay-a iti Ubing: (808) 832-5300 (Oahu) wenna 1-888-380-3088 (libre)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Tapno ireport ti panagabuso ken panangbaybay-a iti ubing Agkiddaw iti konsultasion ken para iti medikal a pammalubos <p><u>Linia a Pagireportan iti Human Trafficking (Panagilako iti Tao): 1-888-398-1188 wenna libre a fax: 1-888-988-6688</u></p> <ul style="list-style-type: none"> No atapem a maysa a biktima iti human trafficking ti maysa a menor de edad <p><u>Dibision ti Salun-at ti Panunot ti Nataengan (Adult Mental Health Division, AMHD)</u></p> <p><u>Linia para iti Krisis ti Hawaii: 1-800-753-6879</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tulong manipud iti nasaney a propesional bayat ti krisis iti salun-at ti panunot
<p>Akem ti Pamataudan Mangipapay iti Taripato</p>	<p>Ti maysa a pamataudan a mangipaay iti taripato ket mangited iti temporario a taripato para kadagiti ubbing nga adda iti pagamponan. Napateg ngarud ti pannakitinnulong iti DHS tapno masuportaran ti pannakaisubli wenno permanente a pannakaiyakar ti ubing kadagiti mayannatop a kabagian. Depende iti situasion, mabalin a pakairamanan ti saan a nababbaba ngem umuna a pannakipagkita iti (kadagiti) pudno a nagannak. Mas kumportable pay ti rikna dagiti dadduma a pamataudan a mangipapaay iti taripato a mangisuro kadagiti pudno a nagannak. Mabalin a karaman daytoy ti pannakaibiahe wenno panangsubaybay ken panangsuporta kadagiti interaksyon iti nagbaetan dagiti pudno a nagannak ken ti ubing wenno iti nagbaetan ti agkakabsat. Kasta met, karaman daytoy ti panangasikaso ken pannakipartisipar kadagiti serbisio tapno masuportaran ti pagimbagan ti ubing (kultural, etniko, salun-at ti panunot ken pisikal, edukasion, espirtual, kdpv.).</p> <p>Ti akem ti Pamataudan a Mangipaay iti taripato ket ti mangipaay iti kina-normal kadagiti ubbing nga adda iti pagamponan. Ti kaipapanan ti “kinagagangay” kas iladawan dagiti agtutubo iti pagamponan ket pannakipagpaset iti manangaywan ken sumupsuporta a pamilya, panangpatanur ken panangpasayaat kadagiti pannakigayyem, pannakipagpaset iti extracurricular ken aktibidad iti inaldaw-aldaw, panagbalin a kas maysa a tao, saan a nanaganan ken agdesdesision, panangpadas kadagiti baro a bambanag ken nu maminsan panagkamali. Panangpalubos iti panagkamali a kas kanito ti panagisuro ken saan a mausar tapno mapapanaw ti ubing/agtutubo.</p>
<p>Lupon ti Pagamponan Pannakaisubli ti nagastos</p>	<p>Makaawat dagiti Pamataudan a Mangipapay iti Taripato iti binulan a Pannakaisubli ti Nagastos ti Lupon ti Pagamponan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Agtawen iti 0-5 \$649 a binulan tunggal ubing. ▪ Agtawen iti 6-11 \$742 a binulan tunggal ubing. ▪ Agtawen iti 12 agpangato \$776 a binulan tunggal ubing.
<p>Taripato ti Ubing wenno Tulong a Pinansial iti Preschool</p>	<p>Mabalin a sidadaan dagiti taripato ti ubing/dagiti preschool a tulong a kuarta para kadagiti ubbing manipud kadagiti naduma-duma a programa, karaman ti Childcare Connections, Preschool Open Doors, ken Keiki O Ka Aina (KOKA) Family Learning Centers (para kadagiti ubbing nga Tubo iti Hawaii ken Indiano nga Amerikano). Tawagan ti Warm Line iti 545-1130 (Oahu) wenno 1-866-545-0882 (libre) para iti impormasion ken kadagiti reperal.</p>

<p>Impormasion ti Ubing Folder (CIF)</p>	<p>Tunggal ubing iti pagamponan ket addaan iti CIF. Ti folder ket naglaon kadagiti isuamin a dokumento ti salun-at/medikal, sikolohikal, sosial, ken edukasional a sidadaan para iti DHS iti kanito a pannakaipalastar iti ubing. Ti CIF ket maipaay iti Pamataudan a Mangipapay iti taripato iti las-ud ti 30 nga aldaw kalpasan ti pannakaipalastar ti ubing. Mausar pay daytoy iti panagidatag iti kanayonan nga impormasion ken kadagiti kaso ti plano a maited iti Pamataudan a Mangipapay iti taripato kabayatan ti pannakaipalastar. No umalis ti ubing manipud iti pamataudan a pagtaengan, nasken a maisubli ti CIF iti Trabahador ti Kagimongan (Social Worker).</p>
<p>Alawans a Kawes</p>	<p>Sidadaan ti purchase order wenna dagiti pannakaisubli dagiti nagastos para iti kawes (kairamanan dagiti kamiseta ken uniporme iti pagadalan), sapatos, ken lampin tunggal ubing kada tawen agingga iti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ \$810 para kadagiti ubbing nga agtawen iti 0-5 ▪ \$822 para kadagiti ubbing nga agtawen iti 6-11 ▪ \$1,026 para kadagiti ubbing nga agtawen iti 12 ken natataeng <p>Kontaken ti Katulong kadagiti Serbisyo ti Kagimungan wenna Trabahador ti Kagimongan ti ubing sakbay a gumatang iti aniaman a kawes a maisubli ti bayadna (masapol dagiti orihinal a resibo para iti pannakaisubli ti nagastos). Mabalín met nga agkiddaw ti Trabahador ti Kagimongan iti kawes manipud iti (kadagiti) nagannak ti ubing.</p> <p>Dagiti sustento para iti kawes ket para kadagiti ubbing nga adda iti pagamponan, kadagiti ubbing nga umaw-awat iti tulong para iti panagpirmi, dagiti agkabanwag idia y Imua Kakou, ken kadagiti agkabanwag nga umaw-awat kadagiti Bayad pera iti Nangatngato nga Edukasion.</p>
<p>Kawes a para kadagiti espesial nga Okasion wenna Aktibidad</p>	<p>Sidadaan met ti pannakaisubli ti nagastos para kadagiti uniporme a para iti isports ken tulong iti pananggatang iti kawes a para kadagiti prom, kdpy. (agingga iti \$125 tunggal ubing iti tinawen). Kontaken ti Katulong kadagiti Serbisio ti Kagimungan wenna Trabahador ti Kagimongan ti ubing sakbay a gumatang iti aniaman a kawes.</p>
<p>Helping Hands Hawaii's Community Clearinghouse ken Family Programs a Care to Share Project ti Hawaii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ti Helping Hands Hawaii's Community Clearinghouse</i> ket mabalín met a makaited kadagiti maidonar a bambanag, kas kadagiti kawes, crib, wenna kama. Kiddawen iti Trabahador ti Kagimongan ti ubing a mangi-fax iti rekuesta tapno makaikeddeng ti pamiliam iti appointment kadakuada. 440-3857. Sidadaan laeng para kadagiti pamilia iti Oahu. • <i>Ti Family Programs Hawaii's a Care to Share project</i> iti entero nga estado ket mabalinnaka nga ibirukan iti agdonar iti komunidadyo nga addaan kadagiti bambanag

	a kasapulam. Tawagan ti Warm Line para iti ad-adu nga impormasion (ag-refer iti Warm Line).
Kinakumpidensial	Amin dagiti impormasion a maawatmo manipud iti Departamento dagiti Serbisio iti Tao wenno kadagiti provider panngap iti ubing ken iti familia ti ubing ket kumpidensial ken saan a nasken a maibingay iti siasinoman . Usarem laeng ti impormasion tapno maawatam ti ubing ken maitedmo ti kasayaatan a taripato para kadakuada.
Kinarikut ti Taripato (Difficulty of Care, DOC) Dagiti Maisubli a Nagastos	No kasapulan ti ubing ti nangatngato a tukad ti taripato ken maipaaymo ti kanayonan a serbisio/suporta, mabalina a kualipikado ti ubing nga umawat iti pannakaisubli dagiti nagastos iti DOC, agingga iti \$570 tunggal bulan. Agsaludsod ken makitungtong iti Trabahador ti Kagimongan ti ubing.
<u>Awan</u> Pisikal a Disiplina	<u>Awan</u> ti pisikal a disiplina kadagiti ampon nga ubbing ti maipalubos. Kontaken ti Trabahador ti Kagimongan ti ubing, terapistang, Warm Line, wenno sabali a serbisio ti suporta tapno agkiddaw iti tulong kadagiti maiparbeng a wagas ken pamay-an iti panagdisiplina.
Kinagagangay para Kadagiti Ubbing ken Agtutubo iti Pagamponan <i>Dimo Ibaga ti "SAAN" Sakbay a "MAAWATAM"</i>	Agbasar kadagiti <i>Pagannurotan iti Kinagagangay</i> iti panangadal kadagiti gagangay a saludsod ken sungbat para kadagiti Pamataudan a Mangipapaay iti Taripato maipapan iti panangited iti kinagagangay para kadagiti ubbing/agtutubo iti pagampunan. Impormasion a maipaay iti patas a pannakipartisipar iti tawen wenno maitutop iti panagdakkel a kanayonan nga aktibidad, sosial, ken kultural nga aktibidades, kas kaeskuelaanda ken kapadpada. Dagitoy a pagannurotan ket para kadagiti Pamataudan a Mangipapaay iti Taripato kadagiti Pagalagadan ti Nasirib a Nagannak ken itedto ti aglislisensia a trabahadormo iti DHS iti umadana a panagbisitam.
Lisensia ti Agmaneho para iti Agkabanuag a tao	Nasken a pirmaan ti DHS ti aplikasion para iti lisensia ti agmaneho para iti siasinoman nga agtutubo a permanente nga adda iti panangaywan ti DHS ken kualipikado nga agaplikar para iti lisensia ti agmaneho. Komunsulta iti ahentem para iti seguro ti lugan maipapan iti mayannatop a sakop ken dagiti isiu a susungbatan sakbay a palubosam ti ampon nga agtutubo nga agmaneho iti luganmo. Agbasar iti giya a Dimo Ibaga ti "SAAN" Sakbay a "MAAWATAM", a seksion iti Panagsagana para iti Kinataeng, para iti ad-adu nga impormasion.
Dagiti Pondo iti Panagpasayaat ken Dagiti Pondo ti DHS a Mangidur-as iti Kinagagangay	Nakatutok ti DHS a mangsuporta iti panagpartisipar dagiti ubbing ken agtutubo kadagiti gagangay nga aktibidad ken iti pannakaibilangda iti bakasion ti familia ti pamataudan a mangipapaay ti taripato. Ti pannakaisubli dagiti nagastos manipud iti CWS ket agkasapulan kadagiti orihinal a resibo kalpasan a makompleto ti panagbiahe agraman dagiti papel a pases iti panaglutan. Mabalina a kualipikado dagiti ubbing ken

	<p>agtutubo iti pagamponan para kadagiti pribado a pondo a pagpasayaat, a sidadaan manipud iti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Friends of Children’s Justice Center iti Makindaya nga Hawaii ken Maui ▪ Family Programs Hawaii (FPH) para iti Oahu ken Kauai ▪ Kids Matter-Friends of the Children’s Justice Center iti Laud ti Hawaii <p>Dagiti pondo ket mabalin nga usaren a pangasistar iti pannakipartisipar ti ubing ken agtutubo kadagiti kanayonan nga aktibidad ken aktibidad ti pamilia kas iti panangkampo, isports, ken akem ti pagadalan, pasahe iti eroplano para kadagiti bakasion ti pamilia, kdpy. Ti pondo ket limitado kadagiti pondo a Pagpasayaat agingga \$500 tunggal ubing iti tinawen.</p> <p>Sidadaan met ti pondo babaen iti DHS tapno tumulong iti pannakipartisipar dagiti ubbing ken agtutubo iti panagbiahe, kanayonan nga aktibidad, agtibidad a para iti kagimongan, kultural, ken komunidad.</p> <p>Maidawat a kontaken ti SW ti anakmo para iti aniaman a kiddaw a para iti pondo. Dagiti Porma a para kadagiti Pondo a Pagpasayaat ket sidadaan iti website ti DHS ken FPH.</p>
<p>Dagiti Benepisio iti Pederal a Buis</p>	<p>Sumagmamano a bayad ti pagampunan ket mabalin nga ilaksid (saan a mabuisan) manipud iti gross a kita. Dagiti pamataudan a mangipapaay iti taripato ket mabalin met nga agnomar para iti pannakailaksid ti nakadependar. Nasken nga kontaken dagiti pamataudan a mangipapaay iti taripato kadagiti Serbisio ti Internal Revenue, Departamento ti Panagbuis ti Estado ti Hawaii, wenna iti maysa nga akawntant ti buis para iti ad-adu pay ng impormasion ken tulong a mainaig kadagiti kastoy a bambanag ti buis. Dagiti ubbing iti pagamponan ket nasken nga adda iti sidong ti pamataudan a mangipapaay iti taripato iti saan a nababbaba ngem 6-a-bulan tapno agbentahe iti benepisio a pannakailaksid ti dependente.</p>
<p>Tulong a Pinansial para iti Ragragsak iti Kalgaw ken Dagiti Aktibidad a Pagliwliwaan</p>	<p>Mabalin a maisubli ti nagastos dagiti pamataudan a mangipapaay iti taripato para kadagiti bayad iti aktibidad ti grupo a kas kadagiti scouts, YMCA, YWCA, Club dagiti Ubbing a Lallaki ken Babbai, soccer, wenna baseball. Dagiti waiver ti tuision para kadagiti Programa a Ragragsak iti Kalgaw iti Siudad ken Away ket sidadaan para kadagiti agaplikar. Kontaken ti SSA wenna SW ti ubing para iti tulong.</p>
<p>GAL/CASA</p>	<p>Ti Dinutukan ti Korte nga Espesyal a Mangilaban (Court Appointed Special Advocate, CASA) wenna Guardian Ad Litem (GAL) ket dinutukan ti Korte ti Pamilia a mangilaban iti kasayaatan nga interes ti ubing iti pagamponan. Am-ammoen ti GAL/CASA ti ubing ken ti numero ti teleponona (sidadaan manipud iti Trabahador ti Kagimongan para iti ubing) agsipud ta mabalinnaka a tulongan iti panangiabogado iti ubing.</p>

<p>Dagiti Makatulong a Tip Panggep iti Pannakikomunikar Kadagiti Miembro ti Team</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dagiti mensahe iti telepono para iti Trabahador ti Kagimongan wenno provider ti serbisio: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Agsao iti nalawag, ipaaymo ti nagan ken numerom, ti nagan ti ubing, no maipapan iti ania ti tawagmo, ken dagiti nasayaat nga oras a matawaganka ▪ Nu ti tawag ket maipapan iti medikal a sakop, kawes wenno kadagiti bayad, kontakten ti Katulongan kadagiti Serbisio iti Kagimongan ▪ Nu masapulmo a kasarita a dagus ti maysa a tao a manipud iti DHS, tawagan ti numero a nakakabil iti voice mail ti Trabahador ti Kagimongan wenno pinduten ti ekstension a 0 ken kiddawen ti Naka-duty iti Opisina a Trabahador ti Kagimongan nga on-call iti dayta nga aldaw. Mabalnmo met a kiddawen a kasarita ti Superbisior ti Yunit wenno ti Trabahador a Tagalisensia ti DHS. ▪ Ti text a mensahe ket maysa nga alternatibo a wagas iti panangkontak iti Trabahador ti Kagimongan. • Ag-email iti Trabahador ti Kagimongan ken no awan ti sungbatna, inayon ti Superbisior ti Trabahador ti Kagimongan • Dagiti dadduma a makatulong a tattao a mabaln a tawagan ket dagiti GAL wenno CASA para iti impormasion wenno adbokasia, wenno ti terapista ti ubing para iti tulong iti panangtaming iti dadduma a pakarikutan ti ubing iti kababalin/emosion. • Ti terapista ti ubing ket nasken nga addaan kadagiti numero a kontakten iti emerhesia kalpasan ti oras ti opisina. Kanayon a kiddawen dagiti nagan ken numero ken kanayon nga itugot ti listaan.
<p>Nangatngato nga Edukasion Dagiti Bayad iti Board</p>	<ul style="list-style-type: none"> • No tarigagayan ti agtutubo a sumrek iti maysa nga institusion ti nangatngato nga edukasion ken kualipikado: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mabaln nga agtuloy dagiti bayad para iti Lupon iti Nangatngato nga Edukasion nga \$776 tunggal bulan agingga iti edad a 26. Kasta met nga, adda alawans para iti kawes a mayaplikar kadagiti ubbing nga iti pagamponan, dagiti ubbing nga umaw-awat iti tulong para iti panagpirmi, dagiti agkabanwag idia Imua Kakou, ken kadagiti agkabanwag nga umaw-awat kadagiti Bayad iti Nangatngato nga Edukasion. Itungtong daytoy iti Trabahador ti Kagimongan para iti ubing. • Voucher ti Edukasion a Panagsanay (Education Training Voucher, ETV): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ti dati nga inampon ti DHS nga agtutubo a timmaeng iti pagamponan iti 18 wenno natataeng pay, nga naadaptar manipud iti DHS iti edad a 16 wenno natataeng pay, nga adda iti Legal a Panangaywan iti Kabagian iti edad a 16 wenno natataeng ket mabaln a kualipikado nga umawat iti agingga iti

	<p>\$5,000/tawen tapno matulungan kadagiti gastos a mainaig iti Nangatngato nga Edukasion agingga iti maika-26 a panagkasangayda.</p>
<p>Taripato iti Maladaga</p>	<p>Agkiddaw iti tulong manipud iti Trabahador ti Kagimongan para iti ubing ken kadagiti materiales manipud iti trabahador ti DHS nga Aglislisensia, iti Doktor ti Kangrunaan a Taripato, kdpv. maipapan iti sapsap a taripato, dagiti alagaden iti kritikal a kinatalged, kdpv.</p> <p>Dagiti ubbing nga agtawen iti agingga ti 5 ket mabalin a kualipikado para kadagiti serbisio ti Maladaga nga Ubbing ti Babbai (Women Infant Children, WIC), a mangited kadagiti pormula ken nasustansia a makan para iti ubing iti pagamponan.</p> <p>SAAN PULOS a yugyogen ti MALADAGA wenno ubing (Sindrom ti Nayugyog a Maladaga).</p>
<p>Panagala kadagiti Rekord</p>	<p>Alaen ti detaliado a dokumentasion dagiti kababalin, wagas ti pannangan, ken dagiti kayat ken saan a kayat ti ubing. Maysa pay, irekord dagiti amin nga appointment iti doktor, dagiti panagbisita iti dentista, dagiti naragpat ken pakarigatan iti edukasion, dagiti kontak iti telepono, dagiti panagbisita iti pagtaengan a kadua ti trabahador ti kagimongan para iti ubing, ken dagiti interaksion iti biolohikal a familia. Pagtalinaeden ti listaan dagiti amin a tattao a kapaset iti biag ti ubing, agraman ti nagan, ahensia, ken numero ti telepono.</p>
<p>Seguro ti Susungbatan</p>	<p>Dagiti Lisensiado ti DHS a pamataudan a mangipapaay iti taripato para iti ampon ti DHS nga ubbing ket karaman iti maysa a LIMITADO a Sakop ti Seguro ti susungbatan a ginatang ken ipapaay ti Departamento. Basaen ti bosiuur a kadua ti trabahador ti DHS nga Aglislisensia. Mairekrekomenda met unay nga amin dagiti pamataudan a mangipapaay iti taripato ket gumatang iti seguro ti agtagikua wenno agab-abang iti balay.</p>
<p>Seguro ti Medikal Sakop</p>	<p>Dagiti ubbing iti pagamponan ket masakupan ti Programa a Medicaid ti Estado. Makaawatka koma iti impormasion ti medikal a kard para iti tunggal ubing. Nu saanka pay a nakaawat iti medikal a kard, saanmo ammo nu sadino ti pangiyapanam iti ubing para kadagiti medikal ken dental a serbisio, wenno tapno agdamag panngep iti panangsukat kadagiti provider, kontaken iti Katulongan ti ubing para kadagiti Serbisio iti Kagimongan.</p>
<p>Miliahe Pannakaisubli ti nagastos</p>	<p>No ibiahem ti ubing para kadagiti appointment a terapiya, interaksion iti nakaipasngayan a familia, gimong iti eskuelaan, wenno umatendarka kadagiti mainaig iti ubing a panagsanay, mabalin a maisubli ti nagastosmo iti miliahe iti agdama a rukod ti rasion ti estado para iti miliahe. Tawagan ti Katulongan ti ubing para kadagiti Serbisio iti Kagimongan wenno ti Trabahador ti Kagimongan para iti ad-adu pay nga</p>

	impormasion maipapan kadagiti partikular a situasion a kualipikado para iti daytoy a pannakaisubli ti nagastos.
Dagiti Pagiwarnak	Mangited ti DHS iti pondo para iti maibuson a Pagiwarnak tunggal tallo bulan kadagiti kukua ti DHS a pamataudan a mangipapaay iti taripato. Mangited ti PIDF- Hui Ho'omalu Statewide GLUE Committee iti suporta a pamataudan ti impormasion para kadagiti pamilia a pamataudan. Tapno agkiddaw iti pagiwarnak, tawagan ti Hui Ho'omalu iti (808) 441-1125 (Oahu) wenno iti 1-888-879-8970 (libre).
Kumperensia ti 'Ohana, Panagsapul iti Pamilia, ken Dagiti Koneksion ti Pamilia	Mangited ti EPIC 'Ohana, Inc. kadagiti Kumperensia ti 'Ohana iti Entero nga Estado tapno mapagtitipon dagiti kasilpo a miembro ti pamilia dagiti ubbing a kapaset iti sistema ti CWS tapno nainsiriban ken naannad a makaplano para iti proteksion ken kinatalged ken kinapermanente dagiti ubbing. Dagiti pamataudan a mangipapaay iti taripato ket mabalinda pay nga agkiddaw iti maysa a Kumperensia ti 'Ohana ken maparegtada unay nga umatendar kadagitoy a napapateg a gimong. Mangited pay ti EPIC 'Ohana kadagiti serbisio a Panagsapol iti Pamilia ken Koneksion iti Pamilia kadagiti agtutubo iti pagamponan. Kontaken ti (808) 838-7752 (Oahu) wenno ti 1-866-636-1644 (libre).
Dagiti Klase Maipapan iti Panagbalin a Nagannak	Agidiaya ti PATCH iti naduma-duma a libre ken nalaka ti bayadna a serbisio tapno masuroan dagiti nagannak, kdp. Sidadaan dagiti klase a para iti panagbalin a nagannak kadagiti pagtaudan ti pamilia babaen iti kontrata iti Departamento. Direkta nga agibuson ti PATCH kadagiti pagtaudan a pamilia ti DHS. Para kadagiti dadduma a pamataudan, tawagan ti Warm Line iti (808) 545-1130 (Oahu) wenno iti 1-866-545-0882 (libre). Ti Fosterparentcollege.com ket maysa a sidadaan nga online a pagtaudan ti impormasion, tawagan ti Warm Line tapno makaala iti libre nga access.
Dagiti Terapeutika wenno Sikilohikal a Serbisio	<ul style="list-style-type: none"> • Mabalina a maakses dagiti ubbing iti pagamponan ti terapiya babaen iti Plano iti Salun-at ti MedQuest. • Mabalina pay a kualipikado dagiti ubbing iti pagamponan para kadagiti serbisio a panagagas babaen iti eskuelaanda, no sertipikado ti ubing para kadagitoy a serbisio ken no karaman daytoy iti Individual a Plano iti Edukasion (Individual Education Plan, IEP) ti ubing. Makitinnulong iti Trabahador ti Kagimongan para iti ubing, iti pagadalan ken iti Kasuno a Nagannak ti Departamento ti Edukasion. • Dagiti ubbing iti pagamponan ket mabalina pay a kualipikado para kadagiti terapeutika a serbisio babaen iti Dibision ti Salun-at iti Panunot ti Ubing ken Agtutubo (Child & Adolescent Mental Health Division, CAMHD) ti Departamento ti Salun-at.

	<p>Makitinnulong iti Trabahador ti Kagimongan para iti ubing maipapan iti posible a reperal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saritaen iti Trabahador ti Kagimongan para iti ubing ti aniaman a pakaseknan para kadagiti serbisio a panagagas.
Pamataudan a Mangipapaay iti Taripato Hanbuk ti Impormasion	Linaon ti libro ti kangrunaan nga impormasion para kadagiti pamataudan a mangipapaay iti taripato ken ipaay daytoy ti aglislisensia a trabahador ti DHS iti umuna a panagbisita iti pagtaengan.
Pamataudan a Pamilia Panagrekut ken Panaglisensia	<ul style="list-style-type: none"> • Nu adda am-ammom a mayat nga agbalin a sapasap a lisensiado a pamataudan a mangipapaay iti taripato, maidawat nga irekomendam ida iti Hui Ho`omalua iti (808) 441-1117 wenno iti libre a numero a 1-888-879-8970. Agi-refer iti mabalin a sapasap a lisensiado a pamataudan a pampamilia ken makaawatka iti kayatmo a \$200 a gift card inton malisensiaanda. • Nu maysaka pagtaudan ti impormasion a pamilia a partikular iti maysa nga ubing ken interesadoka nga agbalin a lisensiado a sapasap a pagtaudan ti impormasion a pamilia, maidawat a kontakem ti trabahador nga aglislisensia. • Ti panagsanay a partikular iti ubing ken panaglisensia para kadagiti pamilia nga aniaman iti mainaig iti wenno addaan iti dati a relasion iti ubing nga inpaay ti kinontrata ti DHS nga ahensia, ti Catholic Charities Hawai'i, maysa a partner ti Partners In Development Foundation, kas inrekomenda ti DHS.
Libraria a Pamataudan	Ti Warm Line ket addaan iti libraria iti entero nga estado nga agpabpabulod kadagiti libro ken DVD iti pagamponan a sidadaan a mabulod. Mabalin a makaawat dagiti pamataudan a mangipapaay iti taripato kadagiti oras a panagsanay para iti panagbasa kadagiti aprubado a libro wenno panagbuya kadagiti aprubado a DVD.
Dagiti Respite a Pondo	<p>No masapolmo ti inana wenno agbakasionka, mabalin a makatulong dagiti respite a pondo para iti siasinoman a mangtaripato iti ubing. Responsibilidad ti pagtaudan ti impormasion a tagaipapaay iti taripato ti agsapul iti respite a provider. Responsibilidad ti Pamataudan a Mangipapaay iti Taripato ti mangisigurado a tumutop ti tagaaw-awir a mangkumpleto iti trabaho ken naipaayan iti bilin nu ania ti aramiden iti kanito ti emerhensia. Malaksid iti daytoy, maipalawag dagiti wagas ken kinakumpidensial ti panagdisiplina iti paraaw-awir. Sidadaan dagiti limitado a pondo iti piskal a tawen. Tawagan ti Katulongan ti ubing para kadagiti Serbisio iti Kagimongan wenno ti Trabahador ti Kagimongan.</p> <p>(Saan a kualipikado para kadagiti respite a pondo ti On-Call RCG-Emergency Shelter Homes and Shelters [On-Call RCG-Dagiti Emerhensia a Pagkamangan a Pagtaenga ken dagiti Pagkamangan])</p>

<p>Dagiti Base-iti-Pagadalan a Benepisio</p>	<p>Kitaen iti pagadalan ti ubing dagiti aplikasion para iti libre wenno nadiskuentoan ti bayadna a pangngaldaw iti pagadalan, dagiti pases iti bus, dagiti Programa nga After-School Plus (A+), ken dagiti waiver ti matrikula iti panagadal iti kalgaw (dagiti waiver iti panagadal iti kalgaw a maibasar iti sidadaan a pondo) para kadagiti ubbing iti pagamponan. No awan maawat ti ubing a libre a pases iti bus, kitaen iti Katulong kadagiti Serbisio ti Kagimongan wenno iti Trabahador ti Kagimongan panngep iti pannakaisubli ti nagastos wenno dagiti pamay-an iti purchase order para kadagiti pases ti bus. Laglagipen nga ikabil kadagiti aplikasion nga adda iti pagamponan ti ubing ken ti nagan ken numero a pagkontak kaniti Trabahador ti Kagimongan tapno adda espesial a pannakaiproseso ti aplikasion.</p> <p>Kitaen no adda dagiti aniaman a kanayonan a benepisio/iskolarship nga idiaya ti pagadalan.</p> <p>*Laglagipen: maidawat a panunoten ti rikna ti ubing agsipud ti mabain dagiti dadduma nga ubbing kadagiti situasion a makaipalgak kadakuada kas ampon.</p>
<p>Dagiti Iskolarship para iti Panagadal iti Kalgaw</p>	<p>Dagiti Pagadalan a Kamehameha ket ngannganin agidiaya kadagiti iskolarship/tulong a pinansial para kadagiti sesion ti panagadal iti kalgaw para kadagiti Tubo nga Hawaiiiano nga ubbing a adda iti pagamponan. Tapno maammoan ti kapuonan a kas Tubo nga Hawaiiiano, kasapulan ti 3 a henerasion ti kapuonan. Kontaken ti sentro ti datos ti Ho’oulu tapno marugian ti proseso.</p>
<p>Social Media</p>	<p>Maparitan dagiti amin a pamataudan a mangipapaay iti taripato nga ipaskil dagiti ladawan ti ubing nga adda iti pagamponan wenno ti dadduma nga impormasion iti aniaman a site ti social media.</p>
<p>Suplemento a Bayad para kadagiti Medikal a Pakaseknan</p>	<p>Dagiti medikal a panagagas wenno agas para iti pamataudan a mangipapaay iti taripato wenno dagiti miembro ti pagtaengan ken mabalin a maikkan iti agingga \$500 tunggal insidente wenno \$500 tunggal tao, depende kadagiti rekomendasion ti doktor para iti napsikalan a kondision ti ubing, kas iti Hepatitis B, kdpy. Ti panagkasapulan kadagiti suplay a pagdalus iti pagtaengan wenno iti familia ket nasken nga iyestablisar ti Trabahador ti Kagimongan. Ti panagkasapulan kadagidiay a panagagas, agas, wenno suplay ket nasken a mainaig iti pisikal a kondision ti ubing iti pagamponan.</p>
<p>Dagiti Suporta a Grupo</p>	<p>Sidadaan dagiti suporta a grupo iti naduma-duma a heograpikal a lugar.</p> <p>Kitaen iti www.FamilyProgramsHawaii.org ken pinduten ti ‘RFSS Events’ para kadagiti listaan wenno tawagan ti Warm Line para iti ad-adu pay nga impormasion. (Kitaen ti Warm Line)</p> <p>Dagiti online a suporta a grupo ket maidiaya tunggal tallo a bulan.</p>

<p>Dagiti Nayon a Suporta a Serbisio ti Panagbalakad</p>	<p>Dagiti kontrata ti Departamento iti naduma-duma nga ahensia iti entero nga estado tapno makaipaay iti Komprehensibo a Panagbalakad ken kadagiti Serbisio a Suporta (Comprehensive Counseling & Supportive Services, CCSS) tapno maisimpa wenno mapreserba ti aglawlaw ti pagtaengan ti ubing (para iti pannakaipasngay wenno pamataudan a pampamilia). Tawagan ti Katulongan ti ubing para kadagiti Serbisio iti Kagimongan wenno ti Trabahador ti Kagimongan para iti ad-adu pay nga impormasion maipapan iti panangakses kadagitoy nga impormasion.</p>
<p>Dagiti Panagsanay ken Workshop</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adda ti Makalikagum a Mandatorio nga Agtultuloy a Panagsanay para kadagiti amin a licenciado a pamataudan a pamilia nga addaan iti kababaan nga innem (6) nga oras ti panagsanay tunggal pamilia a makalikagum iti tunggal tawen wenno 12 nga oras iti nasursurok ngem dua a tawen a kapaut ti panaglisensia. • Mangited ti departamento iti pondo tapno masuportaran ti panagsanay ti pamataudan a pamilia para iti panaglisensia ti DHS iti pagamponan babaen iti Hui Ho’omaluu. Ti agtultuloy a panagsanay ket ipapaay ti Dagiti Programa iti Pamilia iti Hawaii (Programa a Suporta a Serbisio para kadagiti Pamataudan a Pamilia). • Ti listaan ti aprubado nga agtultuloy a panagsanay ket sidadaan para iti panagrehistro babaen iti trabahadormo nga aglisensia wenno ti Warm Line. <p>-Sidadaan ti online a panagsanay; tawagan ti Warm Line tapno agrehistro.</p> <p>-Sidadaan dagiti agisuro ken dagiti workshop iti naduma-duma a topiko a magustoan iti entero a tawen; tawagan ti Warm Line tapno agrehistro.</p>
<p>Transisyon ken Dagiti Serbisio a Serbisio</p>	<p>Katungtongmo ti Trabahador ti Kagimongan para iti ubing maipapan kadagiti reperal kadagiti sumaganad a programa para iti agtutubo wenno tawagan ti Warm Line para iti ad-adu pay nga impormasion:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dagiti Serbisio ti Programa iti Independiente a Panagbiag (Independent Living Program, ILP): tumulong kadagiti agtutubo (manipud edad 12) a mangpatanur iti pannakaammo, kinalaing, ken koneksion tapno maaddaan iti naballigi a panagbaliw iti panagbiag nga independiente. 2. E Makua Ana Youth Circle (YC): magited iti grupo a proseso para kadagiti agtutubo tapno selebraran ti pannakawayaya-wayada manipud iti pagamponan ken tulungan ida iti panagplano para iti kina-independiente/panagdidindependeda. 3. Hawai’i Foster Youth Coalition: tumultulong kadagiti agtutubo iti dua a kangrunaan a lugar a pagtutokan. Ti maysa ket ti tinawaen a panagbiahe idiaiy Kaho’olawe tapno agkonektar iti mainaig iti kultural a proseso ti panagpaimbag. Ti maysa pay a lugar ti aktibidad ket ti proyekto a panangpasayaat iti trabaho a maaw-awagan iti HI Rising.

	<p>4. Hawai'i Youth Opportunities Initiative and HI H.O.P.E.S Youth Leadership Board: tumultulong kadagiti agtutubo (agtawen 14-26) babaen iti pannakitinnulong kadagiti publiko ken pribado a partner tapno mapasayaat dagiti pagalagadan ken kaugalian, maidur-as ti pannakipagpaset ti agtutubo, maipakat ti ebalwasion ken panagsukimat, ken maka-aramid kadagiti pannakipag-partner iti komunidad.</p> <p>5. Imua Kakou (IK): maysa a boluntario a programa a tumulong kadagiti agkabanwag a nataengan iti nagbaetan dagiti edad nga 18-21 a dimmakel iti pagamponan, a naballigi nga umakar iti kinanataengan. Panangisubli ti lupon ti pagampunan iti \$776, pannakaisubli ti nagastos para iti pases ti bus, ken \$1,026 nga alawans para iti kawes (karaman ti kawes ken lampin para iti siasinoman nga ubbing ti dati nga agtutubo iti pagamponan) ket sidadaan. Nasken a makipaset ti agtutubo kadagiti aktibidad a kas iti nangatngato nga edukasion, panagtrabaho wenno panagsanay para iti trabaho, kdpy.</p> <p>6. Panagbisita ti Proyekto: iyegna dagiti agkakabsat, nga agnanaed iti nagduduma a pagamponan, nga agkakadua kadagiti binulan a panagbisita. Para iti Oahu laeng.</p> <p>7. App ti Foster Hope Hawaii: Maysa nga alikamen tapno maikonektar ken masuportaran ti ampon nga agtutubo kadagiti Isla ti Hawaii kadagiti serbisio a suporta ti komunidad ken kadagiti pamataudan para iti nasalun-at a panagbiag, pagtaengan, edukasion, kuarta ken trabaho. Sidadaan iti iPhone ken kadagiti Android phone.</p>
<p>Dagiti Proseso ti Panagbiahe</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Masapul ti pammalubos ti nagannak para kadagiti ubbing iti pagamponan nga agbiahe iti ruar ti isla a kaduada dagiti pamataudan a mangipapaay iti tariapatoda. <i>Dagiti ubbing iti pagamponan ken SAAN a mapalubosan nga agbiahe iti ruar ti isla no awan ti bilin ti korte.</i> •Dagiti boluntario a kaso: No saan nga ipalubos dagiti nagannak, saan a makabiahe ti ubing. Ti proseso ti panangala iti bilin ti korte a mangpalubos nga agbiahe ti ubing nga adda iti pagamponan; ket agkasapulan iti saan a nababbaba ngem 3 – 4 a lawas nga abiso. •Dagiti kaso ti korte: No ipalubos dagiti nagannak ken ti GAL/CASA, nasken a mapakaammoan ti Korte a saan a kumontra dagiti nagannak ken ti GAL/CASA. No kumontra dagiti nagannak wenno GAL/CASA, nasken a maidatag ti maysa a mosion iti Korte ken mangipaay ti Korte iti pangngeddeng no mapalubosan ti ubing nga agbiahe wenno saan. Kadagiti situasion a saan a masarakan dagiti nagannak ngem saan a kumontra ti DHS ken ti GAL/CASA, nasken a mapakaammoan ti Korte mainaig kadagiti gannuat ti DHS a mangsarak kadagiti nagannak ken awan ti ikontra ti DHS ken ti GAL/CASA.

Dagiti Dadduma Pay a Makatulong a pamataudan iti Entero nga Estado

(Tawagan ti Warm Line para iti ad-adu pay nga impormasion iti isuamin a pamataudan ken ti SW ti ubing tapno maruggian ti reperal)

Child Care Connection ti Hawaii: mangited kadagiti kualipikado a pamilia kadagiti tulong a kuarta tapno makatulong kadagiti gastos iti panangtaraken iti ubing. Mabalin a kualipikado dagiti pamataudan a pamilia. Dagiti lokasion: Oahu-Honolulu 566-2600; Oahu-Waipahu 356-5577; Hilo 961-6807; Kauai 245-2193; Kona 334-6101; Maui (agraman ti Molokai ken Lanai 249-2461)

Dagiti Kasuno a Nagannak ti Departamento ti Edukasion (DOE): No kualipikado ti inampon nga ubing para kadagiti serbisio ti espesial nga edukasion, mabalin a maidutok ti maysa a kasuno a nagannak babaen iti pannakitungtong iti pagadalan ti ubing

Linya ti Reperal para iti Nasapa nga Interbensyon: Ti umuna a punto ti kontak para kadagiti saludsod wenna pagtaudan ti impormasion para kadagiti ubbing a nabuntog ti panagdakkelda (agtawen 0-3) wenna dagiti agkasapulan iti impormasion nu kasano a ma-akses ti preschool nga espesial nga edukasion (agtawen 3-5). Tawagan iti Oahu: 594-0066 wenna 1-800-235-5477 (libre)

Asosasion ti Hawaii para kadagiti Disabilidad iti Panagadal (Learning Disabilities Association of Hawaii, LDAH): mangited iti impormasion ken addaan kadagiti abogado a makabalakad kenka wenna mabalin nga umatendar iti Espesial nga Edukasion-IEP a kadua ti mangipapaay iti taripato

Dagiti Nars ti Publiko a Salun-at (Public Health Nurses, PHN): napateg a tulong nangnangruna para kadagiti tagaipapaay ti taripato para kadagiti kaipasasngay - agtawen iti 3, kinabaknang dagiti pamataudan, panangisuro kadagiti kabbaro nagannak, balakad para iti kinatalged, panangtingiting iti salun-at ken panagdakkel ti ubing, ket makatulong iti panangaramid kadagiti reperal para kadagiti panangtingiting iti panagdakkel, kdpy.

Programa a Maladaga nga Ubbing ti Babbai (Women Infant Children, WIC): Dagiti ubbing iti pagamponan nga ub-ubing ngem 5 tawen ket mabalin a kualipikado para iti nasustansya a makan, dagiti reperal para iti taripato ti salun-at, edukasion iti nutrisyon, kdpy.

Dagiti Makatulong a Website iti Internet

www.humanservices.hawaii.gov - Ti website ti Departamento dagiti Serbisio iti Tao iti Hawai'i ket mangited iti impormasion iti naduma-duma a programa, pamataudan ken pagalagadan iti uneg ti departamentoda.

www.auw211.org – Ti 211 a website ti Aloha United Way ket palubosanna dagiti tattao a sapulenda ti bukodda a database online para iti nadumaduma nga ahensia ken dagiti sidadaan a programa iti uneg ti estado.

www.cwla.org – Ti website ti Child Welfare League of America ket addaan iti impormasion panggep kadagiti programa, publikasion, ken dagiti nailian a komperensia ken panagsanay iti entero a nasion.

www.FamilyProgramsHawaii.org – Ti website ti Family Programs Hawai'i ket addaan kadagiti on-line a Manwal ti Pamataudan nga addaan kadagiti listaan dagiti ahensia ken programa a makatulong kadagiti pamataudan a pamilia ken iti binulan a kalendario dagiti suporta a grupo ken panagsanay.

www.FosterParentCollege.com ken www.fosterparents.com – Kolehiyo ti Foster a Nagannak ken Pagampunan ken Adaptibo a Komunidad ket agipapaay iti online a panagsanay a partikular para kadagiti pamataudan a pamilia ken kadagiti gagangay nga isiu a masabsabetda. Dagiti pamataudan a mangipapaay iti taripato ket makaawat kadagiti oras ti panagsanay para kadagiti online a kurso. Kontaken ti Warm Line tapno maakses dagiti libre nga online a kurso para kadagiti pamataudan a mangipapaay iti taripato.

www.nfpainc.org – Ti website ti National Foster Parent Association ket mangited iti impormasion iti panagbalin a nagannak ti ampon, programa, panagsanay ken edukasion, iskolarship, pagbasaran ken link kadagiti dadduma a site.

www.pidfoundation.org - Ti website ti Partners In Development Foundation ket addaan iti impormasion maipapan iti Hui Ho'omalua ken kadagiti dadduma a programa ken proyekto tapno matulungan ti komunidad, nangnangruna ti Komunidad ti Tubo nga Hawaiiiano.

Inurnos dagiti empleador ti Departamento dagiti Serbisio iti Tao (Department of Human Services, DHS) ken Family Programs Hawaii Resource Families Support Services, intiponda ti impormasion manipud iti It Takes an Ohana (ITAO) ken dadduma a pamataudan.

Daytoy a panid ket nairanta a blangko

DAGITI PAMUNGANAYAN TI PAMATAUDAN TI PAMILIA

Panid ti *Pirma* ti Pamataudan a Mangipapaay ti Taripato

Babaen iti panangipirmak iti naganko dita baba, panpaneknekak nga inlawlawag a naimbag ti Aglislisensia a trabahador ti DHS ti Pamataudan Dagiti Pamunganayan ti Pamilia kaniak iti daytoy a petsa

_____
Petsa (BB/AA/TT)

_____
Pirma ti Pamataudan a Mangipapaay ti Taripato 1

_____
I-printa ti buo a nagan ti Pagtaudan ti Impormasion a Tagaipapaay iti Taripato 1

_____
Pirma ti Pamataudan a Mangipapaay ti Taripato 2

_____
I-printa ti buo a nagan ti Pagtaudan ti Impormasion a Tagaipapaay iti Taripato 2

_____
Pirma ti Trabahador ti DHS nga Aglislisensia/Agiplasplatar

_____
I-printa ti buo a nagan ti DHS nga Aglislisensia/Agiplasplatar